

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास अधिनियम १९६१
च्या भूसंपादन प्रकरणी सादर करावयाचा
प्रस्तावासंदर्भात घ्यावयाची खबरदारी.

महाराष्ट्र शासन,
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक : आयडीसी २०२०/(प्र.क्र.३३०)/उद्योग-१४,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ३ फेब्रुवारी, २०२१

प्रस्तावना :

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या भूसंपादन प्रकरणी म. औ. वि. अधिनियम १९६१ अन्वये भूसंपादनाचे प्रकरण ६, ३२ (१), विनाअधिसूचित करण्याचा प्रस्ताव, दुरुस्तीपत्रक, एकात्मिक औद्योगिक क्षेत्र, एकात्मिक लॉजिस्टिक पार्क इ. प्रस्ताव सादर करताना सोबत आवश्यक प्रपत्रे जोडण्यात येत नाहीत. परिणामी सदर प्रस्ताव छाननी करून शासन मान्यतेस्तव सादर करण्यास विलंब होतो. सदर कालापव्यवय टाळण्याकरीता व कामकाज सुलभ होण्यासाठी महामंडळाच्या प्रस्तावासोबत आवश्यक सर्व कागदपत्रे सोबत जोडून प्रस्ताव सादर करण्याचे व कार्य सुलभतेच्या अनुषंगाने सुचनांचे शासन परिपत्रक निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचारधीन होती.

शासन परिपत्रक :-

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या भूसंपादन प्रकरणी म. औ. वि. अधिनियम १९६१ नुसार भूसंपादनाचे प्रकरण ६, ३२ (१), विनाअधिसूचित करण्याचा प्रस्ताव, दुरुस्तीपत्रक, एकात्मिक औद्योगिक क्षेत्र, एकात्मिक लॉजिस्टिक पार्क इ. प्रस्ताव सादर करताना खालील कागदपत्रे सोबत जोडून प्रस्ताव सादर करण्याची खबरदारी महामंडळाने घ्यावी. तसेच विविध प्रयोजनार्थ प्रस्ताव सादर करताना पुढील सूचनांचे पालन करण्यात यावे.

प्रकरण ६ चा प्रस्ताव :-

स्थळपाहणी अहवाल, उच्चाधिकार समितीच्या बैठकीचे इतिवृत्त, उच्चाधिकार समितीच्या निर्देशानुसार संबंधीत विभाग / खाते यांचे नाहरकत प्रमाणपत्र, मुलभूत सुविधा (वीज, पाणी, दळणवळण), लाभक्षेत्र, वन जमीनी, आदिवासी जमीनी, प्रस्तावित जमीनीचे स्वरूप, विकास झोन, संवेदनशील क्षेत्राचा समावेशाबाबत आवश्यक माहिती, खातेदार, (अल्प, भूमीहीन, मागासवर्गीय), नुकसान भरपाईकरीता शिघ्रसिध्द गणकांची महसूल विभागाकडून माहिती व कागदपत्रे, त्या ठिकाणी / जिल्ह्यात असलेली औद्योगिक क्षेत्राची माहिती व भूखंड वाटपाची सद्यःस्थिती, इत्यादी बुलेट पॉईंट माहिती, नकाशा, अधिसूचनेचे जबाबदार अधिकारी महाव्यवस्थापक (भूसंपादन) यांनी स्वाक्षरीत (साक्षात्कित) इंग्रजी व मराठी अद्यावत प्रारूप मसुदा.

विनाअधिसूचनेचा प्रस्ताव :-

क्षेत्र अधिसूचित झाल्यापासून विनाअधिसूचनेचा प्रस्ताव सादर केल्यापर्यंतची भूसंपादनाची सर्वकष केलेली माहिती, विनाअधिसूचित करण्याची कारणमिमांसा, स्थळपाहणी अहवाल, उच्चाधिकार समितीची मान्यतेचे इतिवृत्त, त्या क्षेत्राची प्रकरण ६ ची अधिसूचना, ३२(२) व ३२(१) झालेले असल्यास त्याची प्रत, क्षेत्र ज्या कलमान्वये विनाअधिसूचित करण्याचे प्रस्तावित आहे. उदा. १ (३), ३२(४) व ३९(२ब) त्या कलमानुसार अधिसूचनेचा साक्षात्कित इंग्रजी व मराठी मसुदा.

कलम ३२(१) चा प्रस्ताव :-

अधिसूचित क्षेत्राचा तपशिलवार माहिती, प्रकरण ६ ची अधिसूचना, संयुक्त मोजणी अहवाल, प्रादेशिक अधिकारी व भूसंपादन अधिकारी यांचा संयुक्त हरकती साक्षांकित अहवाल, (प्रत्येक पृष्ठावर स्वाक्षरी असावी), कलम ३२(२) ची अधिसूचना प्रसिध्द केल्याची प्रत, वर्तमान पत्रात प्रसिध्द केल्याची प्रत, कलम ३२(१) करावयाचा क्षेत्राची गट नंबर, सर्व्हे नंबरसह तपशिल साक्षांकित यादी, सदर प्रस्ताव जिल्हाधिकारी अथवा सक्षम प्राधिकारी यांच्या सहमतीने सादर केलेला असावा. महामंडळाचे स्वयंस्पष्ट अभिप्राय, मुळ अधिसूचित क्षेत्राचा प्रस्तावित क्षेत्राचा ताळमेळ तपशिल सादर करावा.

दुरुस्ती पत्रक / सुधारणापत्रक प्रस्ताव :-

क्षेत्र अधिसूचित झाल्यापासून प्रस्ताव सादर केल्यापर्यंतची भूसंपादनाची केलेली सविस्तर माहिती, सुधारणा अथवा दुरुस्ती करण्याची कारणमिमांसा, संयुक्त मोजणी अहवाल, प्रकरण ६ ची अधिसूचनाची प्रत, ३२(२) व ३२(१) झालेले असल्यास त्याची प्रत, अलिकडच्या काळात विधी व न्याय विभागाने तपासून दिलेल्या प्रारुपातील प्रसिध्द केलेली सुधारणापत्रक मसुद्याच्या प्रारूप अधिसूचनेच्या साक्षांकित इंग्रजी व मराठी मसुदा.

एकात्मिक औद्योगिक क्षेत्र :-

शासन निर्णयामधील एकूण १६ बाबीसंदर्भात नाहरकत तसेच माहिती, पायाभूत सुविधा (वीज, पाणी, दळणवळण), जमीनी विकास झोन दाखला, आदिवासी जमीनी, लाभक्षेत्र, वन जमीनी, संवेदनशील क्षेत्र, सीआरझेड, रिवर पॉलीसीमधील क्षेत्र, इत्यादी सविस्तर माहिती नमूद करावी. अधिसूचित करावयाच्या क्षेत्राचा महसूल अभिलेख (७/१२), कन्व्हेशन शुल्क भरणा केल्याची माहिती व पावती, प्रकल्प अहवाल, नकाशा, पोहोच रस्ताबाबत रुंदी व जोडणी बाबत ना हरकत. महामार्गाला जोडणी करीता सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे अथवा राष्ट्रीय महामार्ग विभागाचे नाहरकत, विकासकाचे हमीपत्र व प्रतिज्ञापत्र, अधिसूचित करावयाचे एकाच क्षेत्रामध्ये अनेक वापर (औद्योगिक, व्यापारी व निवासी) करावयाचे असल्यास त्याबाबत प्रारूप बहुत आराखडा, वीज उत्पादक करणार किंवा कसे स्पष्ट उल्लेख.

एकात्मिक लॉजिस्टिक पार्क :-

शासन निर्णयामधील एकूण १६ बाबीसंदर्भात नाहरकत तसेच माहिती, पायाभूत सुविधा (वीज, पाणी, दळणवळण), जमीनी विकास झोन दाखला, आदिवासी जमीनी, लाभक्षेत्र, वन जमीनी, संवेदनशील क्षेत्र, सीआरझेड, रिवर पॉलीसीमधील क्षेत्र, इत्यादी सविस्तर माहिती नमूद करावी. अधिसूचित करावयाच्या क्षेत्राचा महसूल अभिलेख (७/१२), कन्व्हेशन शुल्क भरणा केल्याची माहिती व पावती, प्रकल्प अहवाल, नकाशा, पोहोच रस्ताबाबत रुंदी व जोडणी बाबत ना हरकत, हमीपत्र व प्रतिज्ञापत्र, अधिसूचित करावयाचे क्षेत्राचा प्रारूप बहुत आराखडा, वीज उत्पादक करणार किंवा कसे स्पष्ट उल्लेख.

उच्चाधिकार समिती समोर प्रस्ताव सादर करावयाच्या प्रस्तावातील सुधारणा :-

आयआयए / आयएलपी व आयआयटीटी चे प्रस्ताव प्रधान सचिव (उद्योग) यांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समितीसमोर सादर करावयाच्या प्रस्तावासंदर्भात अद्ययावत शासन निर्णयातील आवश्यक बाबींचा व सदर आवश्यक बाबींचा तक्त्यामध्ये तपशिलही बनवून सादर करावा. महामंडळाच्या प्रस्तावात बऱ्याच वेळी कागदपत्रांअभावी HPC समोर परिपूर्ण प्रस्ताव येत नाही, अशा वेळी कागदपत्रांच्या अधीन राहून HPC ची मान्यता अपेक्षित केली जाते. पर्यायाने पुढील टप्प्यात या कागदपत्रांची पूर्तता केली आहे किंवा कसे याबाबत MIDC कडून प्रमाणित देखील केले जात नाही. सबब परिपूर्ण प्रस्ताव HPC समोर सादर करावेत.

अधिसूचनेचे प्रारूप :-

महामंडळाकडून भूसंपादन प्रकरणी अधिसूचनेचा मसुदा सादर करताना मोठ्या अधिसूचना हा जबाबदार अधिकारी यांनी प्रमाणित केल्या जात नसल्याने परिणामी अशा प्रसिध्द करण्यात येत असलेल्या गट नंबर / हिस्सा नंबर अथवा क्षेत्र, तपशिल यांच्यामध्ये तफावत येऊन वारंवार दुरुस्तीपत्रक / सुधारणापत्रक प्रसिध्द करण्यात वेळ येत असल्याने शासनास जाणीव झाली आहे. या करीता सर्व भूसंपादन प्रकरणी शासनास अधिसूचनेचा मसुदा सादर करताना पुढील प्रमाणे जबाबदारी घ्यावी.

१. प्रकरण ६, विनाअधिसूचित करावयाची अधिसूचना, दुरुस्ती/सुधारणा पत्रक , आयआयए, आयएलपी, अधिसूचनेचा मसुदा शासनाने नुकताच प्रसिध्द करण्यात आलेल्या प्रारूपा समान असावा, जुन्या प्रारूपामध्ये मसुदा बनविण्यात येऊ नये.
  २. प्रकरण ६, आयआयए, आयएलपी, व विनाअधिसूचित करावयाचा क्षेत्राचा अधिसूचनेमध्ये गटांचा अनुक्रमांक रकाना एकाच पृष्ठावर एकाखाली एकच असावा. दोन टेबल रकाना असता कामा नये.
  ३. सदर क्षेत्राचा हिस्सा नंबर महसूली अभिलेखाशी (७/१२) व भूसंपादन अधिकारी यांच्या कडून तपासून नोंद करण्यात यावी.
  ४. अधिसूचनेच्या प्रत्येक पृष्ठावर महामंडळाच्या प्रथम श्रेणीतील जबाबदार अधिकारी यांनी साक्षात्कृत करून प्रमाणित केलेल्या असाव्यात.
  ५. विनाअधिसूचनेच्या मसुद्याच्या ज्या अधिसूचनेमध्ये जुन्या प्रकरण ६ अथवा ३२ (१) च्या अधिसूचनेची नोंद असेल अशा अधिसूचना सोबत पाठविण्यात याव्यात.
  ६. अधिसूचनेमधील एकूण क्षेत्राची बेरीज तपासून खाली नोंद करण्यात यावी.
  ७. इंग्रजी व मराठी अधिसूचना यामध्ये हिस्सा नंबरमध्ये तफावत वा टंकलेखनात चूका असता कामा नये.
  ८. प्रकरण ६ च्या अधिसूचनेमध्ये प्राधिकृत भूसंपादन अधिकारी यांना महसूल विभागाकडून खातरजमा करून प्राधिकृत करावे.
२. वरील प्रमाणे म. औ. वि. अधिनियम १९६१ च्या महामंडळाच्या भूसंपादन प्रकरणी अतिरिक्त नव्याने प्रकरण ६, दुरुस्तीपत्रक, ३२(१), अथवा विनाअधिसूचित क्षेत्राचा प्रस्ताव सादर करताना प्रस्तावात मुळ अधिसूचित क्षेत्रास सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार होणारा बदल तक्तामध्ये सादर करणे आवश्यक राहिल.
३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून, त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०२१०२०९११४५२५७७१० असा आहे. तसेच सदर परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संजय देगांवकर)

शासनाचे सह सचिव

प्रति,

- १) मा.मंत्री (उद्योग) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा.राज्यमंत्री (उद्योग) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. प्रधान सचिव (उद्योग) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.

- ४) मा. सह सचिव (श्री. देगांवकर) स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई .
- ६) सर्व संबंधीत अधिकारी .
- ७) निवड नस्ती.